

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter IV

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter IV", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter IV*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN, 1926-1930, s. XXI. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl04val-shoot-idm140153725194512/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter IV

les Navn. Om Digtets hurtige Popularitet vidner allerede et Par fyndige Vers af Jens Steen Schemsted († 1698) i hans »Pigernes Dyds og Laster-Spejl»:

Hun kvæder med Behag Hr. Axel Thordsens Vise,
Hr. Eskild véd hun højt for hans Bestand at prise.
Men Sortebroder Knud bandsætter hun af Harm,
Fordi Hr. Axel ej fik Valborg i sin Arm.

Holberg stiklede gentagne Gange til Visen (den hører til Peder Paars' Yndlingslektur), Wadskier har i et Bryllupsdigt fra 1742 sympatisk reproduceret Scenen, hvor den lille Valborg leger med Æble og Blomme. Men først Førromantiken indførte Axel og Valborg i den rigtige »fine« Litteratur. 1775 fremkaldte en Prisæskning i Norske Selskab P. H. Frimans følelsesfulde Romance, der dog vidner om et ægte Digtersind, og en tør Heriode i Popes Maner af Jomfru Dortha Biehl (»Brev fra Valborg Immersdotter til hendes Veninde«). Ogsaa Dramatikere lod sig friste; Rahbek kæmpede tre Aar forgæves med Stoffet; fra P. A. Heibergs Ungdom findes i Manuskript en Førsteakt, som ikke er uden Værdi; bemærkelsesværdigt er det, at Visens Hagen her som hos Oehlenschläger identificeres med Hakon Herdebred, og at Kampen mod Erling Skakke er Baggrund for Handlingen. Ganske værdiløst er det tredje dramatiske forsøg, Jonas Reins stivbenede og kedsommelige Dyds og Humanitetstragedie »Hagen og Axel« (1786).

Oehlenschläger har til sin nye Tragedie benyttet Franskmændenes klassiske Skema med Overholdelse af ialtfald to af de berømte tre Enheder: Tidens og Stedets. Handlingen varer akkurat et Døgn, og Scenen er uforandret gennem alle fem Akter den mæg-